

Philosophia æstimatione.

Fuchung mons est in valle Kieuli, per quam fluvius transit, in eo celebris admodum Philosophi Niençulin fana ac aulæ conspiciuntur, quæ omnia in tanti viri memoriam à præternavigantibus adiri solent: ibi illum piscationi operam dedisse scribunt, cum se occultaret ne oblatas ab Imperatore summas præfecturas cogeretur admittere, ad quas Imperator demum sponte ad eum veniens invitavit, simulque in eodem paupere lecto cum eo somnum cepit, tanti olim etiam apud Sinas probos doctosque viros vel summi Imperatores æstimabant.

Quinta Urbs

K I N H O A.

Hic urbi nomen fabula dedit: ajunt enim in monte prope hanc urbem Venerem stellam, cum alia quam Vuniu vocant (quod mulierem militarem sonat, Palladem dicerent Poëtæ) de flore quodam contendisse, & quia victrix fuit Venus, quam Kinsing sive auream stellam dicunt, inde Kinhoa urbi nomen factum, quasi Veneris florem dicas.

Urbs olim fuit ingens ac ædificiis splendida, sed his ultimis bellis à Tartaris, quibus egregie diu restitit, tantum non tota fuit combusta, modo tamen utcumque instaurata est, ac imprimis pons ingens ad occasum urbis, qui pristinum recuperavit splendorem. Ad Lanki civitatem etiam pons visitur navibus impositus, antiquo, quem Tartari incenderant, melior. Optimus hic totius Sinæ pro potu coquitur ex oryza & aqua liquor: pruna majora excicata cum reliquis communicat, ac præstantissimos petalones, qui toto hoc imperio maxime in pretio habentur. complures hic etiam Christi sunt cultores, templumque ibi inchoatum fuit meo tempore in Lanki civitate.

Regit urbs hæc civitates octo, 1 Kinhoa, 2 Lanki, 3 Tungyang, 4 Yú, 5 Jungkang, 6 Vúy, 7 Pukiang, 8 Tangki, quæ omnes partim in montana regione, partim plana sitæ sunt, oryza omnes feracissimæ. gens hæc præ Sinis reliquis audax est ac generosa, ab iis id abunde demonstratum contra Tartaros; at ea de causa multa passa est ipsa regio ab hostibus misere vastata.

Nomina antiqua.

Sub regibus eodem, quo superior, loco habita est: Leang rex primus Kinhoa dixit, Suius Vúcheú, Sunga familia Paoúú, de-

sumpto semper ab una è duabus illis stellis nomine, Taiminga familia rursus Kinhoa. Nascitur hic flos ille, quam in India Lusitani Mogorin vocant, (Latinum illius nomen nusquam reperio,) in parva nascitur arbuscula, flos albissimus Gensemino non absimilis, nisi quod plura habeat folia, odorem exhalat suavissimum Gensemino multo nobiliorem, adeo ut ab uno flore tota domus redoleat: est apud Sinas nec immerito in magna æstimatione, illiusque arborem ab hyemis intemperie in vasis ad id destinatis, diligentissime custodiunt. Quod mihi hic sæpe admirationem movit, pinguedo quædam est ex arboribus nata, ex qua veluti ac sebo optimæ atque albæ fiunt candelæ, quæ manus non inficiunt, etsi tangantur, nec foetorem exhalant dum extinguuntur, à Sinis Kieuyeu vocari solet, arbor sat magna est, pyros nostrates & foliis & forma refert, florem album emittit, ut cerasi, florem excipit bacca rotunda omnino, ceraso mole æqualis, tegit hanc subniger & tenuis cortex, alba intus caro est, quæ, cum bacca matura est, disrupto cortice apparet: has baccas colligunt, ac aqua calida excoquunt, tum caro liquefit, at frigida iterum omnino ut sebum solet, spissatur; nucleus dein remanet, hunc oleo plenum, ut olivas nos, macerant, & oleum non ad cibos, sed ad lucernas aptum exprimunt. hyberno tempore arboris folia, quasi cuprea essent, omnino rubescunt, amœnus mihi horum foliorum sæpe visus est conspectus, cum quasi integræ sylvæ rubræ appareant: demum folia decidunt, & quia pinguedine quadam prædita sunt, gratissimum ovibus ac vaccis cibum præstant, ex quorum esitatione egregie pinguescunt.

Kinhoa mons trecentorum & sexaginta stadiorum, in quo stellarum fingitur fuisse contentio, est in Taoxu libris loco sextus & tricesimus, ad urbis Borealem partem.

Ad Yu mons omnium maximus est Kiming, quem ut conscendas, novem dierum iter est: in summitate palatium visitur.

Prope Pukiang mons est Sienhoa, in quo vixisse scribunt Hoangtii antiquissimi Imperatoris filiam, ac inibi ad mortem usque perpetuam virginitatem conservasse. Mira res dictu hæc apud Sinas, & antiquissima, si modo vera.

Circa Jungkang mons est Fangnien, ad quem per scalam lapideam patet ascensus, in summitate ingentem supra vallem pontem habet.

Ho